

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Keskkonnaõiguse Keskus

registrikood: 90008117

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa,
Telliskivi tn 60a/3

postisihthnumber: 10412

telefon: +372 7424524, +372 56502636

e-posti aadress: k6k@k6k.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 5 Võlad töövõtjatele	12
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	12
Lisa 7 Annetused ja toetused	14
Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	14
Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud	14
Lisa 10 Tööjõukulud	15
Lisa 11 Seotud osapooled	15
Aruande allkirjad	16

TEGEVUSARUANNE

Missioon ja eesmärgid

SA Keskkonnaõiguse Keskus (KÕK) on sõltumatu ekspertorganisatsioon, mille asutasid 2007. a novembris Eestimaa Looduse Fond (ELF) ja keskkonnajuristid Kärt Vaarmari, Liis Keenberg ja Silver Nittim.

KÕKi põhieesmärk ehk missioon: KÕK pakub juriidilist ekspertteadmist keskkonnaõiguse normide kujundamisel ja nende rakendamisel, seistes keskkonnavalaste avalike huvide eest.

Visioonina oleme seadnud eesmärgiks, et keskkonnaõiguse normid ning nende rakendamine tagavad inimeste tervise- ja heaoluvajadustele vastava keskkonna ning loodusliku mitmekesisuse, ning et seejuures:

- ametnikud teevad keskkonda mõjutavaid otsuseid avatult ja argumenteeritult, koguvad piisavalt infot otsuste võimaliku mõju kohta ning kaaluvad asjakohaselt erinevaid huve.
- üldsuse esindajad suudavad oma huve otsustusprotsessides asjakohaselt väljendada ja kaitsta.

KÕKi kui keskkonnaõiguse arendaja visiooniks on olla aktsepteeritud avalike keskkonnahuvide eest seisev keskkonnaõiguse ekspert, kes tegutseb kompetentselt ja läbipaistvalt.

Organisatsioon

KÕKi meeskonnas tegutsesid 2024. aastal õiguseksperdid Kärt Vaarmari, Triin Jäädmaa ja Marilin Palts ning nooremjurist Kertu Birgit Anton. Märtsis liitus uus kommunikatsioonijuht Merilin Kaalma. KÕKi tegevjuhina jätkas Tarmo Treimann.

KÕKi nõukogust lahkus sügisel Kadri Tillemann (seoses välisriiki kolimisega) ning nõukogus jätkavad Silvia Lotman (nõukogu esimees), Airi Andresson ja Maris Jõgeva.

Finantsid ja rahastamine

Finantsnäitajad

KÕKi bilansimaht oli 31.12.2024 seisuga 81 327 eurot ja aasta jooksul saadi tulusid 209 332 eurot. Aruandeaasta tulem oli 2016 eurot. Tegevjuhtkonnale arvestati tasusid 31 657 eurot (2023. aastal 28 809 eurot). Tegevjuhi tasust moodustas tasu organisatsiooni juhtimise ja administreerimise eest ning organisatsiooni esindamise eest huvikaitselises tegevuses ja suhtluses partnerite ja võrgustikega 16 370 eurot (sh tegevustoetus) ja tasu projektide juhtimise eest 15 287 eurot.

Möödunud aastaga võrreldes projektitoetuste (sh tegevustoetus) maht ja osakaal veidi vähenesid - projektitoetusi saadi 125 638 eurot (2023. aastal oli projektitoetusi 134 326 eurot eest). Oluliselt suurenes tulu ettevõtlusest – 83 357 eurot (2023. aastal 56 452 eurot). 2023. aastal koguti ka annetusi ja annetustena laekus 337 eurot (2022. a 320 eurot).

Olulisemad finantsnäitajad:

Maksevõime üldine tase = käibevara / lühiajalised kohustused = 1,34

Võlakordaja = kohustused / varade maksumus = 0,75

Rahaliste vahendite tase = raha / lühiajalised kohustused = 0,65

Soliidsuskordaja = omakapital / kogukapital = 0,25

Saadud annetused ja toetused võrreldes eelmise perioodiga = 2024 toetused/2023 toetused= 0,94

Projektirahastus

Projektitoetuste kaudu toetasid KÕKi tegevusi 2024.a. Euroopa Komisjon (DACE, STELLAR ja ENRICH projektid ja JE tegevustoetus), Kodanikuühiskonna Sihtkapital (arenguhüppe voor ja omafinantseeringu toetused), Europe Climate Foundation, Keskkonnaministeerium ja KIK (tegevustoetus EKO kaudu). Kokku oli 2024. a töös 8 projekti (2023. a 6 projekti):

Euroopa Komisjon:

- Projekt „Discussions and Actions on Climate and Environment“ (DACE) koos partneritega Justice and Environment võrgustikust, CERV kodanike kaasamise ja osalemise taotlusvoor. Projekti periood november 2022 - oktoober 2024.
- Projekt „Strategic Litigation and Environmental Rights“ (STELLAR Rights) koos partneritega Justice and Environment võrgustikust, CERV Euroopa Liidu põhiõiguste harta taotlusvoor. Projekti periood märts 2024 – veebruar 2026.
- Projekt “Environment, Rights, Children” (ENRICH) koos partneritega Justice and Environment võrgustikust, CERV kodanike kaasamise ja osalemise taotlusvoor. Projekti periood mai 2024 – aprill 2026.
- Osalemine Justice&Environment võrgustiku 2024. a töös.

Kodanikuühiskonna Sihtkapital:

- Projekt „Meie KÕK: klaar siht, selged rollid, tasakaalus meeskond“, rahastatud KÜSKI arenguhüppe taotlusvoorust, projekti periood jaanuar 2024 – aprill 2025.
- Välisprojekti omafinantseeringu toetus DACE projektile.
- Välisprojekti omafinantseeringu toetus JE võrgustikus osalemisele.

Europe Climate Foundation (ECF)

- Euroopa kliimafondi toetus 2024.a seoses õigusliku huvikaitsetegevusega osalemaks Eesti kliimaseaduse väljatöötamise protsessis.

Keskkonnaministeerium

- EKO tegevuste toetamine 2024. aasta esimesel poolaastal.

Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

- EKO võrgustiku tegevustoetus 2024. aasta tegevustoetuste taotlusvoorust.

Ettevõtlus

KÕKi õigusteenus hõlmab nii nõustamist juhtumites kui ka klientide esindamist kohtuasjades, samuti juriidiliste analüüside ja ülevaadete koostamist. Lisaks korraldame keskkonnaõiguse teemadel tasulisi koolitusi.

KÕK on sotsiaalne ettevõtja. Pakume õigusteenust nii sisuliste eesmärkide saavutamiseks (strateegilised vaidlused) kui ka omatulu teenimiseks. Ettevõtlusest saadud tulu kasutab KÕK kogu ulatuses avalikes huvides – projektide kulude omafinantseeringute ning organisatsiooni toimimisega ja missiooni täitmisega seotud kulude katmiseks.

2023. a ettevõtlustulu oli 83 357 eurot (2022. aastal 56 452 eurot).

Valdkonnaülesed tegevused

Keskkonnaõiguse alase info levitamine

Keskkonnaõiguse reeglite tõhus rakendamine eeldab, et kõik asjaosalised on reeglite sisust teadlikud. Seepärast on keskkonnaõiguse alase info levitamine KÕKi tegevustes olnud olulisel kohal juba organisatsiooni loomisest alates.

2024. a jätkasime juba viieteistkümnendat aastat regulaarse [keskkonnaõiguse uudiskirja](#) väljaandmist. Uudiskirja lugejate hulgas on nii ametnikke, ettevõtjaid kui keskkonnaaktiviste, kelle jaoks uudiskiri aitab luua ühist infovälja ja teadmist keskkonnaõiguse arengutest. Kokku andsime välja 4 numbrit uudiskirja. Täna on uudiskirjal üle 600 tellija.

Uudiskirjas kajastatule lisaks täiendame jooksvalt ka oma kodulehel teemakohaste analüüside, juhiste ja abimaterjalide osa vastavalt nende valmimisele. 2024. aastal valmisid ja said kodulehel avalikustatud järgmised KÕKi koostatud materjalid:

- 1) [Õiguslikud võimalused loomade kaitse parandamiseks Eestis](#), jaanuar 2024.
- 2) [Raielubade andmise vaidlused kohtupraktikas aastatel 2020–2023](#), õiguslik analüüs, mai 2024
- 3) [Keskkonnaseadustiku üldosaseaduse ja kliimaseaduse seosed: õiguslik analüüs](#), mai 2024

Muud keskkonnavalased õigused

KÕKi strateegiline eesmärk on, et avalikkusel oleks võimalik osaleda olulise keskkonnamõjuga otsuste tegemises varases etapis ja tõhusalt ning et inimesed oskaksid selliste otsuste tegemises osaleda ning et otsustes arvestataks õigusega puhtale keskkonnale ja inimeste heaolu vajadustega.

Keskkonnavalaste õiguste edendamine on KÕKi jaoks horisontaalne teema, mis on läbivalt seotud meie tegemistega kõigis teistes fookusteemades. Oleme seda eesmärki edendanud nii huvikaitsetöös kui ka abivajajatele **õigusnõu** pakkumisega tasuta teenuse raames. Huvikaitsetööd oleme teinud erinevates võrgustikes, sh Eesti Keskkonnavahenduste Koda ja vabavahenduste kliimavõrgustik.

Tugiteenus ja koostöö

Jätkasime aktiivselt [Eesti Keskkonnavahenduste Koja](#) (EKO) tegemistes kaasalöömist. Koostöös EKO võrgustiku liikmetega olid meie kõige olulisemad ja mahukamad tööd seotud kliimakindla majanduse seaduse väljatöötamise protsessiga (sh osalemine [seisukohtade](#) koostamises), Aarhuse raporti jaoks vajaliku küsimustiku [vastamisega](#) ja seisukohtade koostamisega seoses Natura hindamise ümberkorraldamise plaaniga ning metsa- ja looduskaitse seadust puudutavate seaduse muudatuse ettepanekutega.

Kuulume ka rahvusvahelisse keskkonnaõiguse võrgustikku [Justice and Environment](#), kus osalesime Aarhuse konventsiooni, keskkonnamõju hindamise, kliima- ja energeetika ning mõju hindamise töörühmade tegevustes.

Fookusteemad

Kliimamuutused

Kõige olulisemad teemad olid õlitehase kompleksloa kohtuvaidlus ning kliimaseaduse väljatöötamise protsess.

Enefit 280-2 õlithasele väljastati kompleksluba 27.05.2024. Esitasime MTÜ Loodusvõlu esindajana kaebuse halduskohtusse 25.06.2024 ning 2. detsembril toimus kohtuistung halduskohtus. Kohtuotsus tuli 2. veebruariks 2025.a., mis oli kaebajale negatiivne ning Loodusvõlu esitas Ringkonnakohtusse apellatsiooni.

Kliimaseaduse (kliimakindla majanduse seadus) väljatöötamisel osalesime töörühmade töös, koostasime koos teiste keskkonnaühendustega seisukohti, osalesime huvikaitsekohtumistel, koostasime Kliimaministeeriumi tellimisel analüüsi KeÜSi ja kliimaseaduse omavahelistest seostest ning olime aktiivsed meedias. Seaduse eelnõu avalikustati augustis ning keskkonnaühenduste hinnangul oli eelnõu väheambitsioonikas ning seatud numbrilised eesmärgid liiga madalad. Leidsime, et selliste eesmärkide seadmine on ka arvestades Eesti võetud rahvusvahelisi kohustusi õiguslikult probleemne. Detsembris jõudis kliimaseadus valitsusse kuid seni on ta sinna toppama jäänud.

Lõpule sai viidud ka DACE projekt kliimaalaste õiguste ja kliimamuutustega kohanemise teemal. Kõige olulisemana võib välja tuua, et korraldasime 15. mail 2024 aastal Tallinnas Arhitektuurikeskuses rahvusvahelise seminari kliimaõigusest „Kliimaalane kaebeõigus – kes peab saama kliimaotsuseid vaidlustada?“. Lisaks saime üsna palju tähelepanu seoses kevadel 2024 avalikustatud Euroopa Inimõiguste kohtu otsustega kliimakaebuste osas, sh Šveitsi ühingu KlimaSeniorinnen algatatud kohtuasjaga.

Valik meediakajastusi:

- [Kliimanoored pöördusid õlithase peatamiseks taas kohtusse](#) – Postimees 26.06.2024
- [Õigusekspert: Kliimaseaduse eesmärk on õiguslikult küsitav](#) – Eesti Päevaleht 10.09.2024
- [Šveitsi eakad naised said kohtus võidu: riik rikkus nende inimõigusi](#) – Delfi roheportaal 10.04.2024

Maapõu

Aasta alguses oli teemaks maapõueseaduse muutmine seoses keskkonnatasude suurendamisega, osalesime EKO seisukohtade koostamises. Samuti on päevakorda tekkinud maavarade uurimine seoses fosforiidiga Toolse piirkonnas.

2024. aastal toimus jätkuvalt mitmeid maapõue teemalisi õigusnõustamisi, kus pakkusime abi nii kohalikele omavalitsustele, vabaühendustele kui ka kaevandamise mõjudest puudutatud elanikele.

Kajastasime valdkonda puudutavaid uudiseid KÕKi uudiskirjas.

Meediast:

[„Nagu oleks otsus fosforiiti kaevandama hakata juba tehtud.“ Keskkonnaühendused tahavad riigilt kaasavat arutelu](#) – Delfi roheportaal 07.10.2024

Looduskaitse ja keskkonnamõju hindamine

Natura aladel raiete tegemist puudutava Euroopa Komisjoni algatatud [rikkumismenetluse](#) protsess käib endiselt. Endiselt on laual eelnõu eraldiseisva Natura hindamise menetluse kehtestamiseks ja metsaelupaikade tegevuskava koostamine. Samuti on laual looduskaitseaduse ja metsaseaduse muudatused.

Pakkusime 2023. aastal ka looduskaitset ja keskkonnamõju hindamist puudutavatel teemadel õigusabi, näiteks esindasime Harku valda seoses Sõrve looduskaitseala moodustamise kohta tehtud määruse vaidlustamise kohtumenetlusega ning kajastasime valdkonna arenguid oma uudiskirjas.

Meediast:

[Kohus jättis Sørve looduskaitse- ala moodustamise vaidlustanud kaebuse rahuldamata](#), Harju Elu, 06.12.2024

Mets

Oluliseks verstapostiks oli PEMi tellitud metsaraiete lubade andmist puudutava kohtupraktika [analüüs](#) aastate 2020–2023 kohta, mis valmis mais 2024 ja mida me täiendasime uue analüüsiga 2024. aasta kohtulahendite kohta aasta teisel poolel. Analüüs andis sisendi metsakohtupraktika ümarlaua korraldamiseks, mis toimus 29. novembril.

Ka õigusabis on metsateemalised nõustamised ja kohtuvaidlused endiselt fookuses, tulid ka mitmed Ringkonnakohtu lahendid seoses PEMi ja Rohelise Läänemaa algatatud kohtuasjadega. Üldiselt vastasid 2024. aasta lõpus tulnud kohtuotsused Riigikohtu tõlgendusele rohevõrgustikku ja RMK kohtukulud ning õiguslikku staatust puudutavates küsimustes.

Olulise tähendusega on ka mitmed KliMi poolt väljatöötatavad eelnõud, mis puudutavad metsandust, sh looduskaitseaduse muutmine, metsaseaduse muutmine, Natura hindamise seaduseelnõu jne. Koostöös EKO liikmetega sai ministeeriumile augustis-septembris koostatud põhjalikum [tagasiside](#) ning osaletud ka kohtumisel ministeeriumiga.

Oleme ka valdkonna olulisemaid arenguid ja kohtupraktikat kajastanud KÕKi uudiskirjas.

Meediast:

[RMK-le tähendab kaasamine pahatihti pelgalt kohalike tagantjärele teavitamist raiest](#), Postimees, 23.05.2024.a.

Olulisimad plaanid 2025. aastaks

2025. aasta plaanid lähtuvad eelkõige KÕKi [strateegiast](#) ja aastasest tegevusplaanist. 2025. aastal valmib ka uus strateegia perioodiks 2025-2030.

Keskkonnaõiguse alase info levitamine

KÕK jätkab 2025. a **regulaarse uudiskirja** väljaandmist – töötasime välja sellele uue, mitmel erineval allikal põhineva rahastusmudeli, 2025. a plaanime välja anda neli uudiskirja numbrit.

Õigusabi

Keskkonnavalitsuste õiguste tagamiseks plaanime **jätkata õigusabi andmist** kohalikele kogukondadele ja keskkonnaorganisatsioonidele strateegiliselt tähtsates küsimustes.

Kliimamuutuste pidurdamine ja kohanemine

- Jätkub Enefit-280 õlitehase kompleksloa vaidlustamise protsess;
- Endiselt on päevakorral kliimaseaduse koostamise protsess, seisaje jätkuvalt selle eest, et Eesti saaks seaduse, mis oleks piisavalt ambitsioonikas, tagaks õigusliku kindluse kliimaeesmärkide saavutamisel ning kaitseks inimeste põhiõiguseid. Peame mõtlema ka sellele, kuidas reageerida olukorrale, kus eraldi kliimaseadust ei tule või ei ole see piisavalt ambitsioonikas.
- Jätkame tegelemist kliimavalitsuste õiguste, sh kliimavalitsuste kaebeõiguse teemaga, samuti viime läbi koolitused laste kliima- ja keskkonnavalitsuste õiguste kohta.

- Osaleme kliimavõrgustiku tegevustes ning olulistes huvikaitseprotsessides (strateegilised arengukavad, seaduseelnõud jms).

Maapõu

- Jätkame õigusabi pakkumist ning huvikaitsealast tegevust valdkonna olulise mõjuga tegevustes (maakondade teemaplaneeringud, maapõueseaduse muutmine jne).
- Teeme koostööd teiste keskkonnaühendustega ja kaevandustest puudutatud kogukondadega.
- Hoiame silma peal arengutel seoses võimaliku fosforiidi kaevandamisega.

Mets

- KÕKi laiemaks sihiks on jõuda selleni, et metsakasutuse otsuste tegemisel, sh raielubade andmisel oleks otsustusprotsess läbipaistev, avalikkus tõhusalt kaasatud ning keskkonnamõjud asjakohasel tasandil hinnatud.
- Hoiame silma peal metsanduse arengukava valmimise protsessil ning ning valdkonnaga seotud õigusloomel, strateegilistel dokumentidel ja kohtulahenditel osas, mis puudutab keskkonnainfo kättesaadavust, avalikkuse kaasamist ja raieingimusi ning -mahtu.
- Jätkame metsa teemadel õigusabi andmist, eelistades strateegiliselt olulisi juhtumeid ning panustades valdkonna kohtupraktika väljakujunemisse.

Looduskaitse ja keskkonnamõju hindamine

- Hoiame endiselt silma peal ja nõustame vajadusel Keskkonnaühenduste Koda seoses algatatud rikkumismenetlusega Natura aladel ning selle menetlusega seotud õigusloome muudatustel.
- Jätkame tegevustega, kus otsime tasakaalu taastuvenergia arendamise kiirendamise ja keskkonnamõjudega arvestamise ning avalikkuse kaasamise vahel.
- Jälgime huviga metsakuivenduse lubade ja mõjuhindamise praktika arengut ning võimalusel panustame sellesse õiguslike argumentidega.

Veekaitse

- Alustame tööd Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava koostamisega seotud LIFE projektis WetEst, sh esimesel aastal on fookuses peamiseks keskkonnatasude valdkond ja selle vastavus saastaja maksab põhimõttele. Samuti alustame Keskkonnaameti nõustamist veekaitsega seotud õigusabijuhtumites sama projekti raames.

Keskkonnavalased õigused

Hoiame silma peal õigusloomel, mis puudutab Aarhuse konventsiooni nõuete täitmist (sh juurdepääsu keskkonnainfole, kaasamist maavara kaevandusamise ja metsakasutuse otsuste tegemisse ja keskkonnavalast kaebeõigust näiteks kliimateemadel), samuti sellel, et planeeringumenetluse lihtsustamise huvides tehtavad seadusmuudatused ei kahjustaks avalikkuse kaasärääkimise õigusi või keskkonnamõjude hindamise piisavust.

Organisatsiooni arendamine

- Valmib KÕKi uus strateegia perioodiks 2025-2030.
- Vormistame kokkulepped KÕKi sisese rollijaotuse ja töökorralduse kohta ning korrastame teadmiste juhtimise ja üleandmise põhimõtted.
- Alustame KÕKi vaimse tervise tegevuskava koostamisega.
- Avalikustame uuendatud KÕKi kodulehe.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	39 677	12 015	
Nõuded ja ettemaksed	41 650	44 765	2,6
Kokku käibevarad	81 327	56 780	
Kokku varad	81 327	56 780	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	28 473	23 076	4
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	32 295	15 161	6
Kokku lühiajalised kohustised	60 768	38 237	
Kokku kohustised	60 768	38 237	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	735	735	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	17 808	6 888	
Aruandeaasta tulem	2 016	10 920	
Kokku netovara	20 559	18 543	
Kokku kohustised ja netovara	81 327	56 780	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	125 975	134 646	6,7
Tulu ettevõtlusest	83 357	56 452	
Kokku tulud	209 332	191 098	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-121 701	-35 064	8
Mitmesugused tegevuskulud	-11 572	-9 991	9
Tööjõukulud	-73 962	-135 121	10
Muud kulud	-85	-2	
Kokku kulud	-207 320	-180 178	
Põhitegevuse tulem	2 012	10 920	
Intressitulud	4	0	
Aruandeaasta tulem	2 016	10 920	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Käesolev aruanne on Eesti finantsaruandluse standardist lähtuv mikroettevõtja lühendatud raamatupidamise aastaaruanne, mille eesmärk on anda aruande kasutajale raamatupidamise seaduses nõutud informatsiooni aruandekohustustlase finantsseisundi ja -tulemuse kohta.

Ettevõtte on jätkuvalt tegutsev: Jah

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	50	50	3
Laenunõuded	3 600	3 600	
Sihtfinantseerimise nõuded	38 000	38 000	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	41 650	41 650	

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	9 856	9 856	
Ostjatelt laekumata arved	9 856	9 856	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	888	888	3
Laenunõuded	3 600	3 600	
Sihtfinantseerimise nõuded	30 421	30 421	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	44 765	44 765	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		1 835		2 722
Üksikisiku tulumaks		4 724		3 173
Erisoodustuse tulumaks		48		27
Sotsiaalmaks		8 291		5 786
Kohustuslik kogumispension		607		347
Töötuskindlustusmaksed		597		417
Ettemaksukonto jääk	50		888	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	50	16 102	888	12 472

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	711	711
Võlad töövõtjatele	11 660	11 660
Maksuvõlad	16 102	16 102
Kokku võlad ja ettemaksed	28 473	28 473
	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	647	647
Võlad töövõtjatele	9 957	9 957
Maksuvõlad	12 472	12 472
Kokku võlad ja ettemaksed	23 076	23 076

Lisa 5 Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Töötasude kohustis	9 106	6 732
Puhkusetasude kohustis	2 554	3 225
Kokku võlad töövõtjatele	11 660	9 957

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Active Citizen Foundation	87	6 799	48 807	1 181	64 339	10 000	0
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	0	5 070	19 200	0	9 408	300	15 161
EKO Sihtkapital	730	0	8 375	0	7 645	0	0
Mondo	1 721	0	1 721	0	0	0	0
DACE	0	17 810	0	0	32 931	15 121	0
Justice and Environment	0	0	15 002	0	15 002	0	0
KEMUK	0	0	0	0	5 000	5 000	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 538	29 679	93 105	1 181	134 325	30 421	15 161
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	2 538	29 679	93 105	1 181	134 325	30 421	15 161
	31.12.2023		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Active Citizen Foundation	10 000	0	10 000		0	0	0
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	300	15 161	13 000		27 961	300	200
EKO Sihtkapital SF leping 4-4/24/10	0	0	3 405		3 405	0	0
DACE	15 121	0	17 141		25 677	23 657	0
Justice and Environment	0	0	4 456		15 002	10 547	0
KEMUK	5 000	0	5 000		0	0	0
EKO Keskkonnainvesteeringute Keskus SF leping SFOS769 RES.4.06.24-0010 ute Keskus	0	0	3 367		4 367	1 000	0
EUR CLIMATE FOUNDATION	0	0	22 567		25 064	2 496	0
ENRICH	0	0	21 011		7 701	0	13 310
STELLAR	0	0	35 245		16 461	0	18 785
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	30 421	15 161	135 192		125 638	38 000	32 295
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	30 421	15 161	135 192		125 638	38 000	32 295

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	125 638	134 326	6
Mittesihtotsatrabelised annetused ja toetused	337	320	
Kokku annetused ja toetused	125 975	134 646	

Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2024	2023
Lähetuskulud	1 315	946
Tööjõukulud	102 610	0
Ekspertiisid, sisseostetud teenused	8 845	26 891
IT teenused, kodulehekülg, reklaam	61	42
Koolituste, seminaride korraldamine	8 045	6 360
Liikmemaksud	825	825
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	121 701	35 064

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2024	2023
Üür ja rent	4 605	4 138
Mitmesugused bürookulud	641	460
Lähetuskulud	241	41
Raamatupidamisteenused, audit	3 700	3 018
Kodulehekülg, ITteenused, reklaam	786	786
Koolituste korraldamine, semiarid, üritused	647	774
Terviseedendus, töötervishoid	952	774
Kokku mitmesugused tegevuskulud	11 572	9 991

Lisa 10 Tööjõukulud

(eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	131 797	100 685
Sotsiaalmaksud	44 774	34 435
Kokku tööjõukulud	176 571	135 120
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	102 610	0
Töötajate keskmine arv taandatusena täistööajale	5	4

Lisa 11 Seotud osapooled

(eurodes)

MÜÜDUD	2024	2023
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	2 880	6 907
Kokku müüdud	2 880	6 907

OSTETUD	2024	2023
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	504	0
Kokku ostetud	504	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2024	2023
Arvestatud tasu	31 657	28 809

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.04.2025

Sihtasutus Keskkonnaõiguse Keskus (registrikood: 90008117) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruande andmete õigsust on digitaalselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TARMO TREIMANN	Juhatuse liige	30.04.2025

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	EMTAK versioon	Põhitegevusala
Muud juriidilised toimingud	69109	EMTAK 2025	Jah